

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 20/22
Luxembourg, 2. februar 2022

Sodba v zadevi T-799/17
Scania in drugi/Komisija

Splošno sodišče je zavrnilo tožbo skupine Scania in ohranilo v veljavi globo v znesku 880,52 milijona EUR, ki ji jo je Komisija naložila zaradi sodelovanja pri omejevalnem sporazumu med proizvajalci tovornjakov

Splošno sodišče je podalo pojasnila glede, prvič, zakonitosti „mešanega“ postopka, ki združuje postopek poravnave in redni upravni postopek na področju omejevalnih sporazumov, in drugič, pojma „enotna in trajajoča kršitev“

Evropska komisija je s sklepom z dne 27. septembra 2017 (v nadaljevanju: izpodbijani sklep)¹ ugotovila, da so družbe Scania AB, Scania CV AB in Scania Deutschland GmbH, trije subjekti skupine Scania, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in prodajo težkih tovornjakov za prevoz na dolge razdalje (v nadaljevanju skupaj: Scania), kršile pravila Evropske unije o prepovedi omejevalnih sporazumov,² ker so od januarja 1997 do januarja 2011 s svojimi konkurenti sodelovale pri nedovoljenem dogovarjanju s ciljem omejiti konkurenco na trgu srednje velikih in težkih tovornjakov v Evropskem gospodarskem prostoru (EGP). Komisija je skupini Scania naložila globo v znesku 880.523.000 EUR.

Izpodbijani sklep je bil sprejet na podlagi tako imenovanega „mešanega“ postopka, ki združuje postopek poravnave³ in redni upravni postopek na področju omejevalnih sporazumov.

V obravnavani zadevi so vsa podjetja, na katera je bilo naslovljeno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, vključno s skupino Scania, Komisiji sporočila pripravljenost za sodelovanje pri pogovorih o poravnavi. Vendar se je skupina Scania po pogovorih s Komisijo odločila za umik iz navedenega postopka. Komisija je tako v zvezi s podjetji, ki so vložila formalno zahtevo v tem smislu, sprejela sklep o poravnavi,⁴ v zvezi s skupino Scania pa je nadaljevala preiskavo.

Splošno sodišče je s sodbo z dne 2. februarja 2022 **zavrnilo tožbo skupine Scania** za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, pri čemer je podalo pojasnila v zvezi z zakonitostjo „mešanega“ postopka na področju omejevalnih sporazumov in pojmom „enotna in trajajoča kršitev“.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je v zvezi z zakonitostjo „mešanega“ postopka, ki ga je uporabila Komisija, najprej opozorilo, da v nasprotju s tem, kar trdi skupina Scania, odločitev Komisije za uporabo takega postopka sama po sebi ne pomeni kršitve načela domneve nedolžnosti, pravice do obrambe ali dolžnosti nepristranskosti. Določbe, ki urejajo postopek poravnave, namreč ne nasprotujejo

¹ Sklep Komisije C(2017) 6467 final z dne 27. septembra 2017 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (zadeva AT.39824 – Tovornjaki).

² Člen 101 PDEU in člen 53 Sporazuma EGP.

³ Ta postopek je urejen s členom 10a Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81). Strankam v zadevah, ki se nanašajo na omejevalni sporazum, omogoča, da priznajo odgovornost, v zameno pa se jim zmanjša znesek naložene globe.

⁴ Sklep C(2016) 4673 final v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva AT.39824 – Tovornjaki). Ta sklep je bil sprejet na podlagi člena 7 in člena 23(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).

možnosti, da Komisija uporabi tak postopek v okviru uporabe člena 101 PDEU. Poleg tega v skladu s sodno prakso **Komisija** v okviru takih postopkov **lahko najprej sprejme sklep o poravnavi, nato pa sklep po rednem postopku**, če je zagotovljeno spoštovanje zgoraj navedenih načel in pravic.

Splošno sodišče je po tem pojasnilu preučilo, ali je Komisija v okoliščinah obravnavane zadeve spoštovala navedena načela.

Skupina Scania je **v zvezi z očitkom, ki se je nanašal na kršitev načela domneve nedolžnosti**, trdila, da je bilo s sklepom o poravnavi opredeljeno končno stališče Komisije glede istih dejstev, kot so tista, ki so bila navedena v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, in da je bilo v tem sklepu na podlagi istih dokazov, kot so tisti, ki so bili uporabljeni v izpodbijanem sklepu, ugotovljeno, da ta dejstva, pri katerih je sodelovala tudi skupina Scania, pomenijo kršitev.

Splošno sodišče je v zvezi s tem na prvem mestu ugotovilo, da nobenega odlomka obrazložitve sklepa o poravnavi, če se obravnava kot celota, glede na posebne okoliščine, v katerih je bil ta sklep sprejet, ni mogoče razumeti tako, da je v njem preuranjeno izražena odgovornost skupine Scania.

Splošno sodišče je na drugem mestu pojasnilo, da to, da naslovniki sklepa o poravnavi priznajo svojo odgovornost, ne more pomeniti implicitnega priznanja odgovornosti podjetja, ki se je odločilo umakniti iz navedenega postopka, na podlagi njegovega domnevnega sodelovanja pri istih dejanjih, kot so tista, ki so bila v sklepu o poravnavi šteta za kršitev. V okviru rednega upravnega postopka, ki poteka po sprejetju takega sklepa, sta namreč zadevno podjetje in Komisija glede na postopek poravnave v tako imenovanem položaju „*tabula rasa*“, v katerem je treba odgovornost še dokazati.

Tako je Komisija na eni strani vezana le na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, na drugi strani pa mora ponovno preučiti spis glede na vse upoštevne okoliščine, vključno z vsemi informacijami in vsemi trditvami, ki jih zadevno podjetje navede v okviru izvrševanja svoje pravice do izjave. Zato pravna opredelitev dejstev, ki jo je Komisija uporabila v zvezi s strankami poravnave, še ne pomeni, da bi Komisija enako pravno opredelitev dejstev nujno uporabila tudi za podjetje, ki se je umaknilo iz takega postopka. V tem okviru Komisiji nič ne preprečuje, da se opre na dokaze, ki so upoštevni za oba sklepa, sprejeta v mešanem postopku.

Glede na te preudarke in ob upoštevanju dejstva, da skupina Scania ni izpodbijala, da je imela možnost predložiti vse dokaze za izpodbijanje dejstev in dokazov, na katere se je Komisija oprla v okviru rednega upravnega postopka, vključno s tistimi, ki so bili v spis dodani po poslanem obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, **je Splošno sodišče izključilo obstoj kršitve načela domneve nedolžnosti** v obravnavani zadevi.

Splošno sodišče je **v zvezi z očitkom, ki se je nanašal na kršitev pravice do obrambe**, navedlo, da Komisija v sklepu o poravnavi nikakor ni prejudicirala odgovornosti skupine Scania pri kršitvi. Zato **to, da ni bila zaslišana v okviru tega postopka, nikakor ni moglo povzročiti kršitve njene pravice do obrambe**.

Splošno sodišče je **v zvezi z očitkom, ki se je nanašal na kršitev načela nepristranskosti**, ugotovilo, da skupina Scania ni dokazala, da Komisija med postopkom preiskave ni zagotovila vseh jamstev, s katerimi bi bil izključen vsakršen upravičen dvom v zvezi z njeno nepristranskostjo pri preučitvi zadeve. Ko Komisija v okviru rednega postopka preučuje dokaze strank, ki so se odločile, da se ne bodo poravnale, namreč nikakor ni vezana na dejanske ugotovitve in pravne opredelitve, ki jih je uporabila v sklepu o poravnavi. Poleg tega ob upoštevanju, da v pravu Unije prevladuje načelo proste presoje dokazov in da ima Komisija polje proste presoje glede smiselnosti sprejetja preiskovalnih ukrepov, **to, da ni sprejela novih preiskovalnih ukrepov, ni v nasprotju z načelom nepristranskosti, razen če se dokaže, da je nesprejetje teh ukrepov posledica pristranskosti Komisije**.

Splošno sodišče je glede **pojma „enotna in trajajoča kršitev“** preučilo pogoje v zvezi z obstojem take kršitve v obravnavani zadevi in tem, ali jo je mogoče pripisati skupini Scania.

Splošno sodišče je v zvezi z ugotovitvijo obstoja enotne in trajajoče kršitve opozorilo, da v nasprotju s tem, kar je trdila skupina Scania, za tako ugotovitev ni nujno potrebno, da se dokaže več kršitev, od katerih je vsaka zajeta s členom 101 PDEU, ampak je treba dokazati, da različna ugotovljena ravnanja spadajo v celovit načrt za uresničitev enotnega protikonkurenčnega cilja.

Splošno sodišče je v obravnavani zadevi ugotovilo, da je Komisija pravno zadostno dokazala, da so bili nedovoljeni stiki, ki so skozi čas potekali na različnih ravneh, zlasti na ravni vodstvenih organov med letoma 1997 in 2004, na nižji ravni sedežev med letoma 2000 in 2008 ter na ravni Nemčije med letoma 2004 in 2011, skupaj gledano, sestavni del celovitega načrta za uresničitev enotnega protikonkurenčnega cilja, in sicer omejiti konkurenco na trgu srednje velikih in težkih tovornjakov v EGP.

Natančneje, obstoj povezav med nedovoljenimi stiki na treh ravneh je izhajal iz dejstva, da so na sestankih vedno sodelovali zaposleni istih podjetij, da so se sestanki na različnih ravneh časovno prekrivali in da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev vsake od strank omejevalnega sporazuma v stiku z zaposlenimi na ravni Nemčije. Poleg tega so bili narava deljenih informacij, sodelujoča podjetja, cilji in zadevni proizvodi skozi celotno obdobje kršitve enaki. Tako se je, čeprav so se nedovoljeni stiki na ravni vodstvenih organov septembra 2004 ustavili, isti omejevalni sporazum, katerega vsebina in cilj sta ostala ista, po tem datumu nadaljeval, z edino razliko, da so bili zaposleni, ki so sodelovali, iz različnih organizacijskih ravni znotraj vpletenih podjetij, ne pa iz vodstvenih organov.

V tem okviru zatrjevano dejstvo, da zaposleni skupine Scania na ravni Nemčije niso vedeli, da sodelujejo pri nadaljevanju praks, ki so potekale na ostalih dveh ravneh, ali da zaposleni skupine Scania, ki so sodelovali na sestankih, ki so potekali na nižjih ravneh sedežev, niso vedeli za sestanke na ravni vodstvenih organov, ni vplivalo na ugotovitev o obstoju celovitega načrta. Seznanjenost z obstojem takega načrta je namreč treba presoјati na ravni vpletenih podjetij, ne pa na ravni njihovih zaposlenih.

Splošno sodišče je **v zvezi s pripisljivostjo kršitve** navedlo, da je treba po analogiji tudi dejavnike, ki določajo pripisljivost enotne in trajajoče kršitve, presoјati na ravni podjetja. V obravnavani zadevi je Komisija podjetju Scania, ker je to neposredno sodelovalo pri vseh upoštevnikih vidikih omejevalnega sporazuma, upravičeno pripisala kršitev v celoti, ne da bi ji bilo treba dokazati, da so izpolnjena merila interesa, seznanjenosti in sprejemanja tveganja.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničn. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793